

Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat

Maaliskuu 2006

16.3.2006

SISÄLLYSLUETTELO

	SIVU
Kansainvälinen talous	1
Kuviot	4
Kotimaiset suhdanteet	8
Kuviot ja taulukot	11
Ennustevertailua	15

KANSAINVÄLINEN TALOUS

Maailmantalouden kasvu jatkuu melko nopeana

Maailmantalous on jatkanut selvää kasvuaan. Yhdysvalloissa nousu jäi viime vuonna hieman edellistä vuotta hitaammaksi. Samalla tuotanto on lisääntynyt nopeasti Kiinassa, Intiassa, Venäjällä ja esimerkiksi Baltian maissa. Euroalueella loppuvuoden kehitys osoitti pieniä piristymisen merkkejä, mutta koko viime vuoden talouskasvu jäi runsaaseen prosenttiin. Japanissa kokonaistuotanto on kohonnut euroaluetta nopeammin. Kallis raakaöljy on vauhdittanut inflaatiota Yhdysvalloissa ja euroalueella. Yhdysvaltain keskuspankki on korottanut ohjaukorkoaan tiheään tahtiin, ja EKP on tehnyt kaksi pientä korotusta. Vuonna 2006 maailmantalous kasvaneen suunnilleen viime vuoden tahtiin, vaikka Yhdysvaltain nousu hidastuu hieman. Euroalueen tuotanto kohoaa viime vuotta nopeammin. Rahapolitiikka kiristetään vielä, mutta ohjaukorkojen nousut jäävät tänä vuonna melko vähäisiksi.

Yhdysvaltojen talouskasvu on hidastunut hieman

Yhdysvaltain kokonaistuotanto lisääntyi vuonna 2005 noin 3,5 prosenttia eli vajaan prosenttiyksikön hitaammin kuin edellisenä vuotena. Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi 3,6 prosenttia, ja julkiset kulutus- ja investointimenot kohosivat vajaat 2 prosenttia. Yksityiset investoinnit lisääntyivät 8 prosenttia, kun asuntoinvestoinnit kasvoivat 7 prosenttia ja muut investoinnit hieman enemmän. Sekä viennin että tuonnin volyymit kohosivat runsaat 6 prosenttia.

Työpaikkojen kokonaismäärä on kasvanut yhtäjaksoisesti noin 2,5 vuoden ajan. Teollisuuden työpaikat ovat viime vuonna pysyneet jokseenkin ennallaan, mutta muut toimialat ovat lisänneet työvoiman kysyntää selvästi. Työttömyysaste on alentunut tasaisesti vuoden 2003 kesän yli 6 prosentista nyt jo alle 5 prosenttiin.

Asuntomarkkinat ovat jatkuneet viikkaina jo pitkän aikaa. Neljä vuotta kestänyt nopea nousu asuntojen uustuotannossa on kohottanut uusien rakennusten aloitukset ennätystasolle. Samalla vanhojen asuntojen kaupassa on nähtävissä jo hienoisia hidastumisen merkkejä. Asuntojen hinnat ovat kohonneet jatkuvasti, ja suhteessa kotitalouksien tuloihinkin ne ovat ennen kokemattoman korkealla. Täten kotitalouksien velkaantumistasokin on noussut ennätyslukemiin, ja säästämisaste oli viime vuonna harvinaislaatusesti jopa miinuksella puolella.

Yritysten ostopäällikköindeksit sekä kuluttajabarometrit kertovat melko hyvistä lähiaikojen näkymistä Yhdysvalloissa. Onkin ilmeistä, että Yhdysvaltain talouskasvu etenee kuluvan vuoden alkukuukausina nopeammin kuin viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Myöhempiä kehitystä vaikeuttavat kuitenkin suuret vajeongelmat niin ulkomaankaupassa kuin julkisen sektorin taloudessakin. Etenkin vaihtotaseen alijäämä on vuosi vuodelta painunut yhä syvemmälle. Toistaiseksi maailman ylijäämäiset maat, kuten Japani, Kiina ja öljytuottajat, ovat rahoittaneet suosiolla tätä Yhdysvaltain velkaantumista. Jos tämä halu tai kyky jostain syystä kaikkoo, ajautuu Yhdysvallat rankaan valuuttakurssi- ja korkosopeutukseen ja niiden myötä taantumaan.

Kuluttajahintojen vuosinousu vauhdittui viime vuonna, ja keskimäärin koko vuoden inflaatio oli 3,4 prosenttia. Kuitenkin energiasta ja tuore-elintarvikkeista puhdistettu ns. pohjainflaatio oli vain 2,2 prosenttia. Kuluvan vuoden tammikuussa kokonaisinflaatio oli 4,0 prosenttia. Vuoden edetessä inflaatiotahti vaimentunee hieman, ja koko vuoden lukemat asettunevat 3 prosentin pintaan. Seuraavana vuonna on edellytykset päästä jo kahden prosentin paikkeille, koska energiakulut eivät ilmeisesti enää nouse.

Yhdysvaltain keskuspankki on jatkanut rahapolitiikkansa asteittaista kiristämistä, joka alkoi kesäkuussa 2004 ohjauskoron ollessa ennätysmäisen alhaisella tasolla yhdessä prosentissa. Ohjauskorkoa on sittemmin nostettu kuukausittain nykyiseen 4,50 prosenttiin. Näillä näkymin keskuspankki korottaa vielä ohjauskorkoaan kerran tai kaksi. Ensi vuonna voidaankin sitten nähdä jo ensimmäiset ohjauskorkojen alentamiset.

Dollarin kurssinäkymät ovat edelleen hyvin epävarmat. Viimevuotinen vahvistuminen oli luontevaa, koska selvä korkoero euroalueeseen ja Japaniin verrattuna piti yllä sijoittajien kiinnostusta yhdysvaltalaisiin korkomarkkinoin. Myöhemmin tänä vuonna Yhdysvaltain suuret velka- ja vajeongelmat voivat jälleen lisätä epävarmuutta, jolloin dollari voisi taas heikentyäkin. Esimerkiksi Consensus Economics'in helmikuinen kysely kertoi laajasta haarukasta euron dollarikurssin odotuksissa. Maailman suurimpien analyysi-instituutioiden joukosta toinen ääripää ennusti eurolla saatavan 1,36 dollaria vuoden päästä, kun taas toisen ääripään ennustajat odottivat vain 1,08:n kurssitasoa. Keskiarvoennuste vuoden päähän oli 1,26.

Vaje- ja velkapaineista huolimatta Yhdysvaltain kokonaistuotanto kasvaa tänä vuonna ainakin 3 prosenttia, ja ensi vuonnakin siellä voidaan ylittää lähes kolmeen prosenttiin.

Aasiassa kasvu jatkuu nopeana

Kiinan kokonaistuotanto kasvoi viime vuonna noin 10 prosenttia eli saman verran kuin kahtena edellisenäkin vuotena. Teollisuustuotannon volyyymi lisääntyi 16 prosenttia. Investointien nousu on säilynyt voimakkaana, ja vienti sekä yksityinen kulutus lisääntyvät yhä nopeasti. Kiinan inflaatiovauhti on talouskasvuun nähden erittäin hidasta eli runsaan prosentin luokkaa, helmikuussa jopa alle prosentin. Vaihtotaseen ylijäämä on lisääntynyt, kun viennin kasvu on säilynyt vahvana. Kiinan talous kasvaa nopeasti myös tänä ja ensi vuonna. Aasian pienempien "tiikeritalouksien" kasvu on viime vuonna hieman hidastunut. **Intian** teollisuustuotanto kasvoi viime vuonna 8,5 prosenttia, ja koko bruttokansantuote kohosi 8 prosenttia, mikä oli hieman enemmän kuin edellisinä vuosina. Mitä ilmeisimmin myös Intian talouskasvu jatkuu vahvana tänä ja ensi vuonna.

Japanin kokonaistuotanto kasvoi viime vuonna 2,8 prosenttia. Sekä vienti että tuonti kasvoivat runsaat 6 prosenttia. Yksityiset kulutusmenot lisääntyivät pari prosenttia, mutta

investoinnit olivat 4 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Työttömyysaste Japanissa on noin 4,5 prosenttia eli prosenttiyksikön alempi kuin kolme vuotta aiemmin, jolloin se oli ennätystasollaan. Kuluttajahintainflaatio on kuluvan vuoden alussa noussut deflaation puolelta sentään 0,5 prosentin nousuun. Tämän vuoden bruttokansantuote kasvaa hieman yli 2 prosenttia, ja ensi vuonna tahti jatkuu lähes samana. Deflaation muututtua pieneksi inflaatioksi, saattaa korkotasokin irtaantua nollan pinnasta kuuden vuoden tauon jälkeen.

Euroalueen kasvu hieman piristymässä, rahapolitiikkaa kiristetään

Euroalueen kokonaistuotannon kasvu hidastui viime vuonna 1,3 prosenttiin edellisen vuoden 2,1 prosentista. Koko EU-alueenkin kasvu jäi vaatimattomaan 1,6 prosenttiin. Viennin kehitys on kohtuullista, mutta kotimainen kysyntä lisääntyy hitaasti. Kuitenkin vuoden viimeisellä neljänneksellä euroalueen kasvu osoitti jo piristymisen merkkejä, ja kokonaistuotannon vuosikasvu oli kohonnut tällöin sentään 1,7 prosenttiin. Yksityisen kulutuksen kehitys oli vaisua viimeisellä neljänneksellä, mutta investoinnit kohosivat kohtuudella. Euroalueen työttömyysaste aleni vuoden mittaan noin puolella prosenttiyksiköllä loppuvuoden 8,3 prosenttiin. Kuluvan vuoden tammikuussa työttömyys on pysynyt ennallaan, mutta loppuvuotena se saattaa hieman alentua.

Inflaatio on jatkunut runsaassa kahdessa prosentissa, mutta energiakuluista puhdistetut ns. pohjahinnat kohosivat viime vuonna keskimäärin vain 1,4 prosentin vuosivauhtia. Kuitenkin Euroopan keskuspankki katsoi välttämättömäksi nostaa ohjauskorkoaan 0,25 prosenttiyksiköllä 2,25 prosenttiin joulukuun alussa ja myöhemmin kuluvan vuoden maaliskuussa vielä 2,50 prosenttiin. Rahoitusmarkkinoilla odotetaan EKP:ita kahta samanlaista lisäkorotusta vielä tänä vuonna. Tällöin lyhimät euriborit asettuvat hieman yli 3,0 prosenttiin. Yhdysvaltain kaltaiselle useiden nostojen tielle ei EKP ole lähtemässä. Talouskasvun näkymät ovat piristymisestä huolimatta melko vaikeat, ja inflaatiokaan ei ilmeisesti nopeudu kuluvan alkuvuoden runsaan kahden prosentin lukemista. Öljy on luonnollisesti keskeinen riskitekijä inflaationäkymille. Mikäli se pysyy tänä vuonna edes 60 dollarin alle, voi euroalueen inflaatio asettua 2 prosentin paikkeille.

Viime kesän jälkeen euroalueen yritysten lähinäkymiä luotaavat ostopäällikköindeksit ja luottamusindikaattorit ovat kohonneet kuukausi kuukaudelta. Samaa asteittain paranevien näkymien viestiä ovat välittäneet kotitaloudetkin kuluttajabarometreissaan. Kehityksen nopeutuminen voi kuitenkin loppua jo ensi talvena, kun euroalueen mahtimaassa Saksassa joudutaan nostamaan arvonlisäveroa kolmella prosenttiyksiköllä julkisen sektorin vajeen lievittämiseksi. Siten koko euroalueen bruttokansantuote kasvaa tänä vuonna hieman yli kaksi prosenttia, mutta ensi vuonna voidaan jäädä taas alle kahteen prosenttiin.

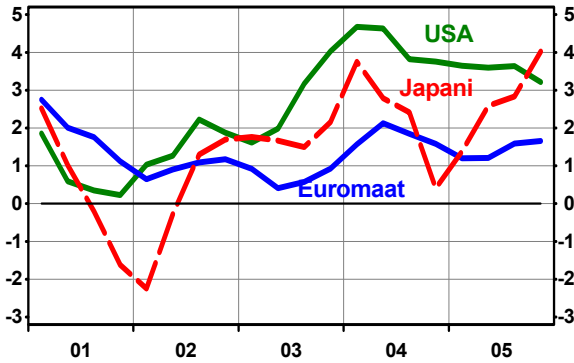
Maailmantaloudessa on luonnollisesti muitakin uhkatekijöitä kuin dollarin ja öljyn hinnan arvaamattomuus. Esimerkiksi Yhdysvalloissa näyttää lisääntyvän terrorismin pelko. Uutena uhkana voi olla vaikkapa lintuinfluenssa, mutta sen varaan ei voi suhdanne-ennusteita rakentaa. Ilman erilaisia uhkaskenaarioita on perusteltua nähdä kuluvan vuoden talouskehitys maailmalla niin, että Yhdysvalloissa nousu hieman hidastuu, euroalueella kasvu hieman piristyy, ja Kaukoidässä kasvu jatkuu erittäin vahvana.

Lauri Uotila

Maailmantalous ja rahoitusmarkkinat: Kuviot

Kokonaistuotannon kasvu

% vuosikasvu neljänneksittäin

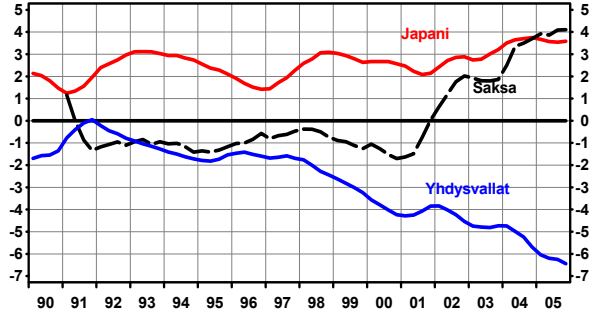

Source: Reuters EcoWin

Ulkoinen tasapaino

Vaihtotaseen osuus bkt:sta, %

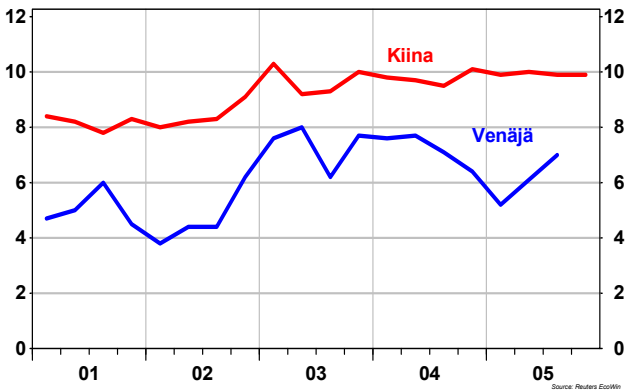
Liukuva vuosikeskiarvo

Source: Reuters EcoWin

Kokonaistuotannon kasvu

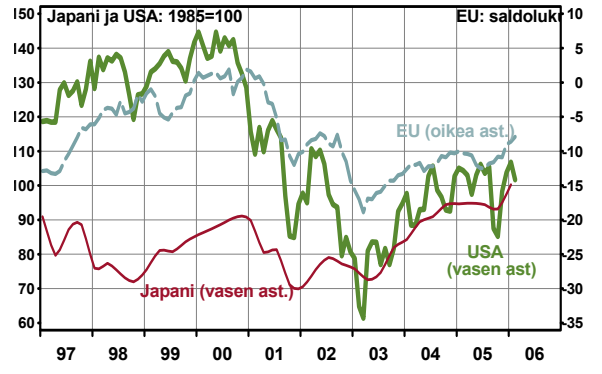
% vuosikasvu neljänneksittäin

Source: Reuters EcoWin

Kuluttajien luottamusindeksi

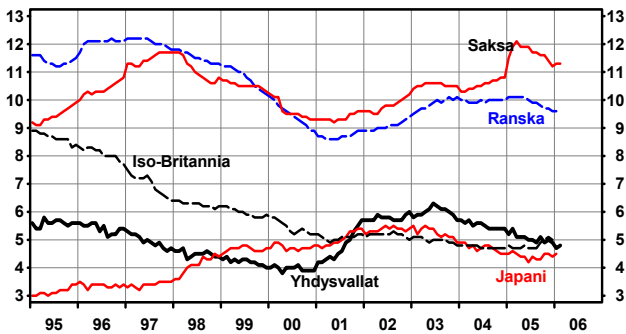
Kausitasoitettu

Source: Reuters EcoWin

G5-maiden työttömyysaste

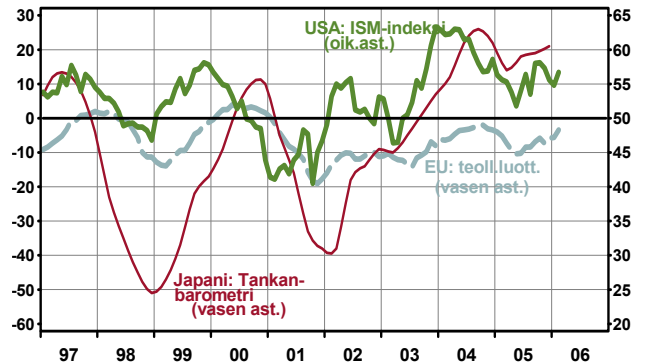
Kausitasoitettu, %

Source: Reuters EcoWin

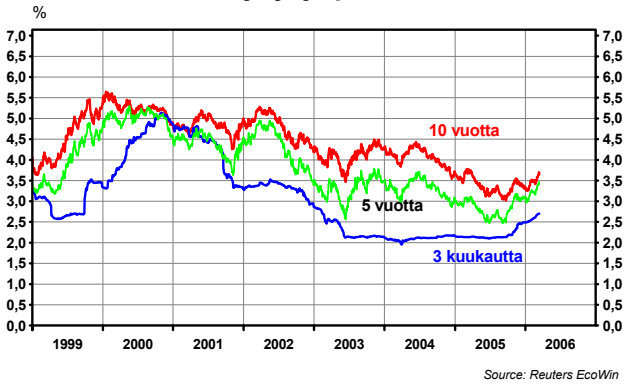
Teollisuuden suhdanneodotukset

Saldoluku

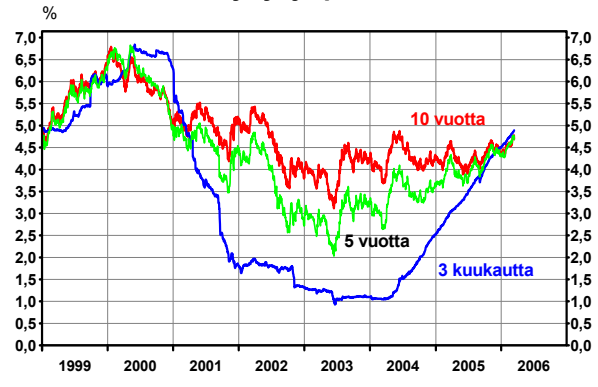

Source: Reuters EcoWin

EMU: Lyhyt ja pitkä korko

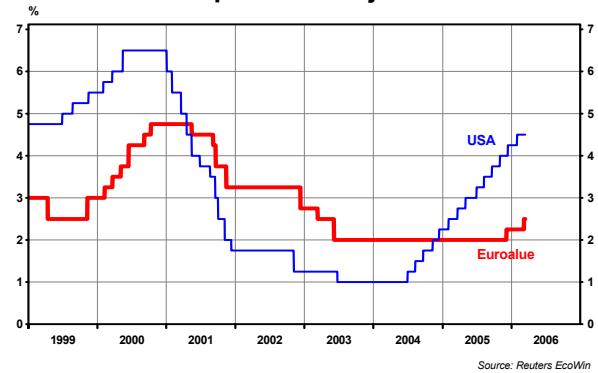
USA: Lyhyt ja pitkä korko

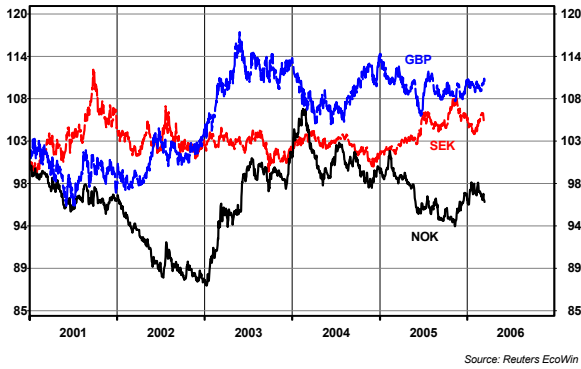
Euro / USD

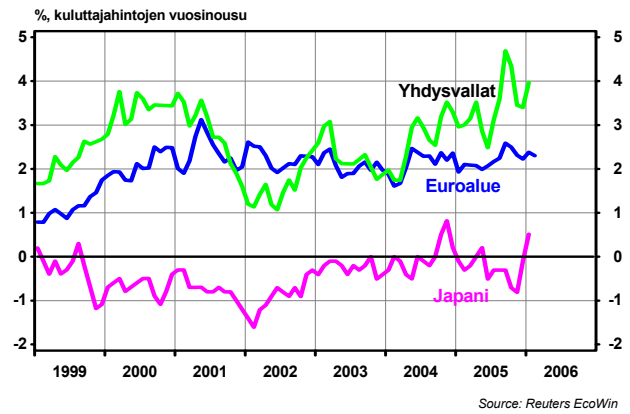
Keskuspankkien ohjaukorot

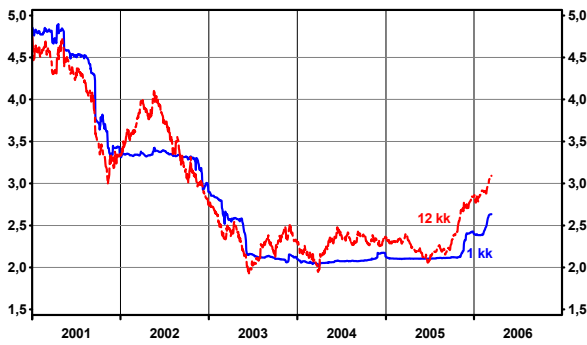
Indeksoidut EUR-kurssit 29.12.2000=100

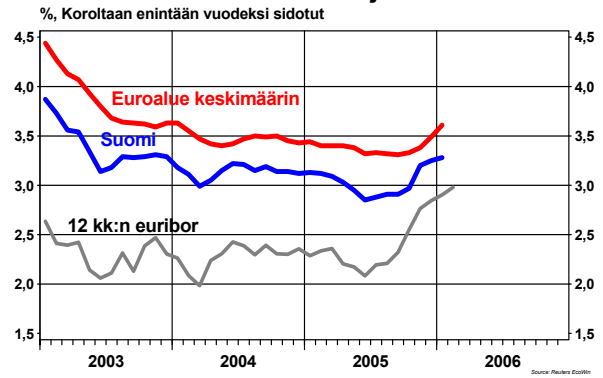
Inflaatio

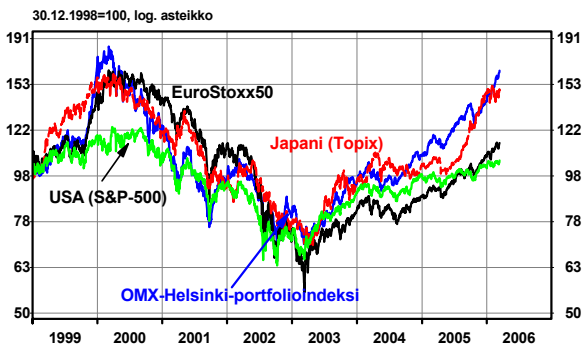
Euriborkorot, 1 ja 12 kuukautta

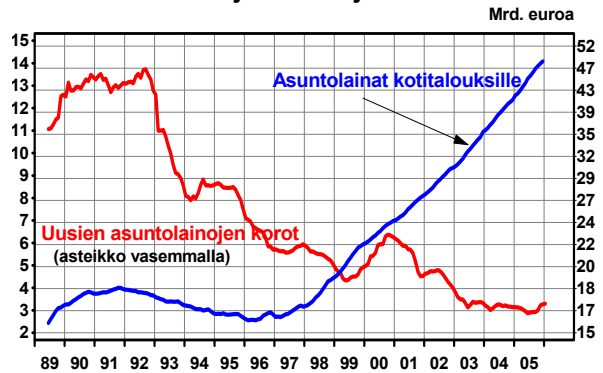
Uusien asuntolainojen korot

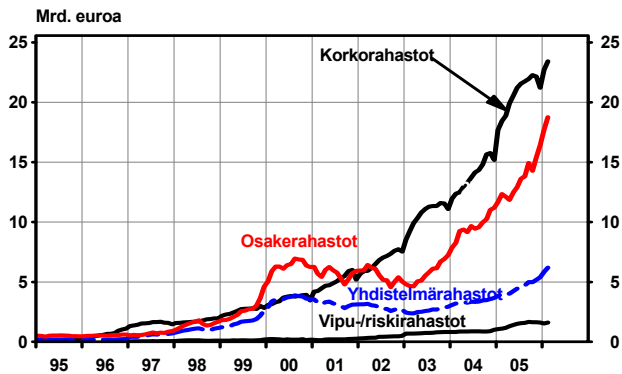
Osakekurssien kehitys

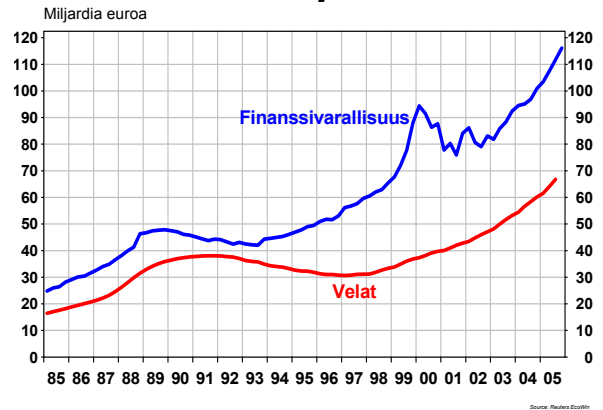
Asuntolainojen korot ja luottokanta

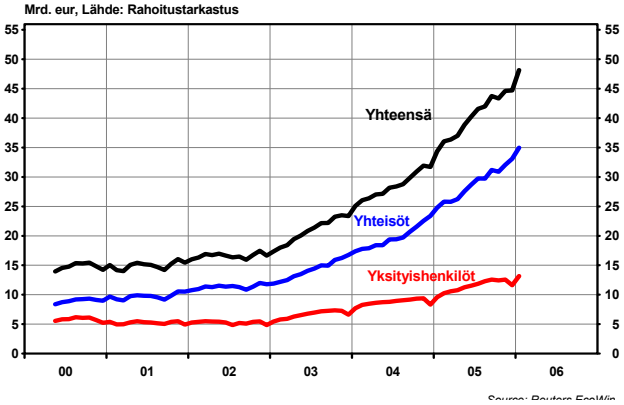
Sijoitusrahastot Suomessa rekisteröidyt

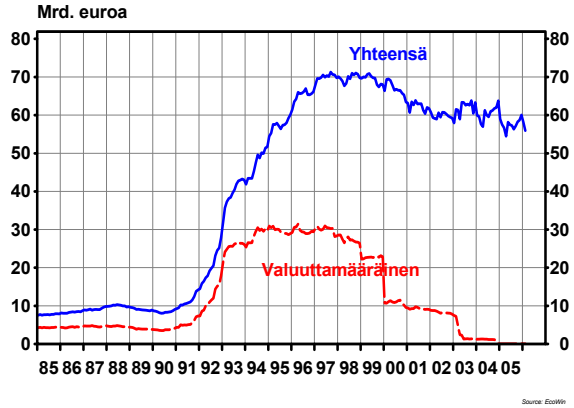
Kotitalouksien varat ja velat Suomessa

Sijoitusrahastot Suomessa rekisteröidyt

Valtionvelka Suomessa

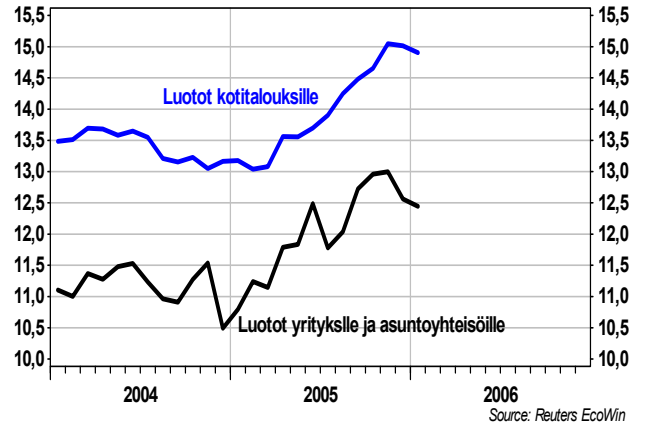

Valtiontalouden tasapaino

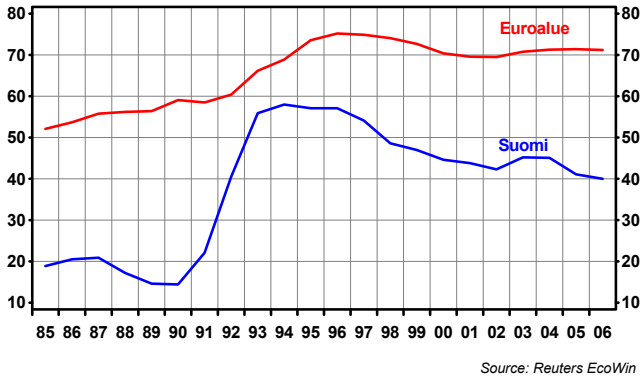
Rahalaitosten luotoannon kasvu Suomessa

% 12 kk:n muutos, rahalaitosten eur-määräinen luotonanto

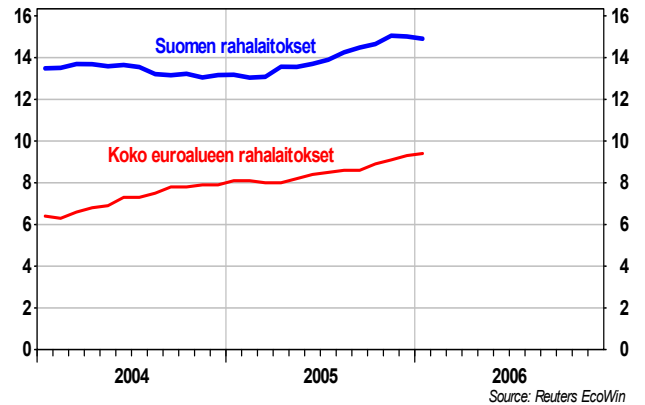
Julkinen bruttovelka

% / bruttokansantuote

Rahalaitosten luotot kotitalouksille

% 12 kk:n muutos, rahalaitosten eur-määräinen luotonanto

KOTIMAISET SUHDANTEET

Taloukasvu nopeutuu Suomessa

Suomen kokonaistuotanto kasvoi 2,1 prosenttia vuonna 2005, kun kesän työmarkkinahäiriöt paperiteollisuudessa notkauttivat nousun edellisen vuoden 3,6 prosentista. Kuluvana vuonna palattaneen runsaan 3 prosentin nousutahtiin. Työllisyystilanne on parantunut hiljalleen, ja työttömyysaste on painumassa tänä vuonna 8 prosenttiin. Inflaativauhti on säilynyt alle prosentissa jo kolme vuotta peräkkäin, ja kuluvanakin vuonna pysytään selvästi alle kahden prosentin. Ulkomaankauppa on säilynyt ylijäämäisenä, vaikka viennin ja tuonnin hintasuhde on edelleen heikentynyt. Valtiontaloudessa tulot ovat olleet menoja suuremmat, ja velka on alentunut. Yritysten näkymät lähikuukausille ovat voittopuolisesti positiivisia. Kuluttajat ovat optimistisia. Suomen kokonaistuotanto kasvaneekin myös tänä ja ensi vuonna nopeammin kuin euroalue keskimäärin.

Ulkomaankauppa on jatkunut vilkkaana

Suomen viennin volyyymi lisääntyi vuonna 2005 noin 7 prosenttia. Tuonti on lisääntynyt tätäkin ripeämmin, noin 10 prosenttia. Tavaraviennin volyyymi kasvoi viime vuonna lähes 8 prosenttia, mutta palvelujen vientiä lisättiin vain prosentin verran. Myös tuontikaupassa jäi palvelujen kehitys tavarakauppaa vaisummaksi, joskin palvelujen tuonti lisääntyi sentään 6 prosenttia.

Nopeana jatkunut ulkomaankaupan nousu yllättää, jos sitä vertaa vaimeasti kehittyneeseen suomalaiseen vientituotantoon. Epäsuhta aiheutuu Venäjän kaupan uudesta ilmiöstä, jossa venäläiset tuovat tavaroita Suomen kamaralle lyhytaikaisiin välivarastoihin. Koska nämä tavaravirrat ylittävät tullirajan, kirjautuvat ne Suomen tuonniksi ja vienniksi. Enää emme siis voi tehdä ulkomaankauppatilastojen perusteella suoraa johtopäätöksiä vientiteollisuuden kehityksestä.

Tavaraviennin euromääräinen arvo kasvoi viime vuonna 7 prosenttia. Paperiteollisuuden viennin arvo supistui 12 prosenttia ja puuteollisuuden vienti 3 prosenttia. Kemianteollisuudessa etenkin öljytuotteiden viennin arvo kasvoi reippaasti. Metallien jalostuksen vienti polki lähes paikoillaan, mutta metallituotteiden sekä koneiden viennin arvo kohosi selvästi. Elektroniikkatuotteiden viennin arvo kasvoi viidenneksen. Autojen vienti kasvoi nopeasti, mutta laivojen vienti jäi edellisvuotista vähäisemmäksi.

Suomen viennin kilpailukyky on kohtuullisen hyvä, joten viennin kasvu jatkuu nopeana tänä vuonnakin. Ensi vuonna viennin nousuvauhti jo hidastunee. Myös tuonti kasvaa niin tänä kuin ensi vuonnakin.

Investoinnit ovat kehittyneet vaisusti, mutta kulutus on kasvanut vakaasti

Kiinteiden investointien määrä lisääntyi viime vuonna vajaat kaksi prosenttia, kun julkiset investoinnit supistuivat. Asuntoinvestoinnit kohosivat runsaat 4 prosenttia, ja muut talorakennusinvestoinnit kasvoivat 6 prosenttia. Maa- ja vesirakennusinvestoinnit kasvoivat runsaat 4 prosenttia, mutta investoinnit koneisiin laitteisiin ja kuljetusvälineisiin supistuivat runsaat 5 prosenttia. Investointiaste (investoinnit/bkt) pysyi noin 19 prosentissa, joka on runsaan prosenttiyksikön alempi kuin koko euroalueella.

Kuluvana vuonna investoinnit kasvanevat hieman viime vuotta nopeammin. Ainakin edellytykset investointien nousulle ovat melko hyvät, koska tuotanto on kasvussa, ja lainakorot pysyvät matalina. Monissa yrityksissä myös hyvä tulokehitys mahdollistaa investointien rahoittamisen ilman lainarahaa. Rakennusinvestoinnit lisääntyvät, sillä uusien rakennusten

aloitukset kohosivat viime vuonna niin asunto- kuin muussakin rakennustuotannossa. Teollisuuden investointisuunnitelmat kuluvalle vuodelle ovat melko vaikeita. EK:n tammikuussa julkaistu investointiedustelu kertoi vain 1-2 prosentin noususta. Metsäteollisuuden suunnitelmat ovat selvässä alamäessä, mutta monilla teknologiateollisuuden aloilla investointiaikeet ovat nousussa.

Yksityisen kulutuksen volyymi lisääntyi 3,4 prosenttia vuonna 2005, vaikka kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen ostovoima kohosi vain hieman, joten säästämisaste aleni. Tänä vuonna ostovoima kohoaa edelleen, ja kulutuksen kasvu hidastuu. Julkisten kulutusmenojen volyymi on kasvanut 1,5 prosenttia jo kolme vuotta peräkkäin. Vuonna 2006 yksityinen kulutus lisääntynee runsaat 2 prosenttia ja julkinen kulutus viime vuosien tahtia.

Tuotannon kasvu on piristymässä

Vuonna 2005 kokonaistuotannon määrä lisääntyi 2,1 prosenttia. Edellisenä vuotena tuotantovolyyymi kasvoi 3,6 prosenttia, kun sekä teollisuuden, rakentamisen että monien palvelualojen tuotantomäärät lisääntyivät selvästi.

Teollisuustuotannon volyymi supistui 2 prosenttia vuonna 2005, kun se edellisenä vuotena oli kasvanut yli 5 prosenttia. Metalliteollisuuden tuotantomäärä kohosi viime vuonna runsaat 2 prosenttia, mutta metsäteollisuuden tuotanto supistui 10 prosenttia, kun noin seitsemän viikkoa seisoivat paperitehtaat jäivät tuotantotavoitteistaan. Muun tehdasteollisuuden tuotantomäärä aleni hieman, ja energian sekä veden tuotantovolyyymi supistui jopa 16 prosenttia.

Rakennusalan tuotanto kasvoi viime vuonna 5 prosenttia. Myös kaupan myyntivolyyymi kohosi 5 prosenttia. Liikennepalvelujen tuotanto kohosi pari prosenttia, mutta rahoituspalvelujen määrä kasvoi jopa 8 prosenttia. Alkutuotannon määrä kasvoi pari prosenttia, kun maataloustuotanto lisääntyi peräti kymmeneksen, mutta metsätalouden tuotanto supistui 3 prosenttia.

Yrityskyselyt viittaavat siihen, että teollisuustuotanto kasvaa tänä vuonna. Myös rakennustuotanto lisääntyy, ja palveluelinkeinotkin jatkavat nousussa. Jo pitkään vahvana jatkunut kuluttajien luottamus kannattelee kotimaista kysyntää tänäkin vuonna.

Koko vuoden 2006 bruttokansantuotteen reaalikasvu kohonnee yli 3 prosentin, mutta ensi vuonna tahti laantunee alle 3 prosenttiin.

Työllisyystilanne on parantunut

Vuonna 2005 työllisten määrä oli 1,5 prosenttia eli noin 36 000 henkilöä suurempi kuin vuotta aiemmin. Työvoiman tarjonta kasvoi viime vuonna prosentin, ja keskimääräinen työttömyysaste oli 8,4 prosenttia eli neljä kymmenystä alempi kuin vuotta aiemmin.

Teollisuudessa työskenteli viime vuonna 460 000 henkilöä, eli pari tuhatta enemmän kuin vuotta aiemmin. Suhteellisesti eniten lisäsi työvoiman käyttöä rakentaminen, jossa työllisten määrä kohosi edellisestä vuodesta vajaat 7 prosenttia. Myös palvelualat lisäsivät työllisyyttään.

Avoimet työpaikat lisääntyivät selvästi viime vuonna. Koko vuonna keskimäärin oli työvoimatoimistoissa avoinna 29 100 työpaikkaa. Se oli lähes neljänneksen enemmän kuin edellisenä vuotena. Tilastokeskuksen työpaikkatiedustelun mukaan vuonna 2005 oli 42 100 avointa työpaikkaa, eli 5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Näistä runsas kolmannes luokiteltiin vaikeasti täytettäviksi.

Työttömiä oli Suomessa viime vuonna keskimäärin 220 000 henkilöä, eli noin 9 000 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuotena. Samalla työvoimatoimistoissa rekisteröityjä työttömiä

työnhakijoita oli 275 000, mikä oli 13 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kuluvana vuonna työttömien määrä alentunee edelleen, ja keskimääräinen työttömyysaste voi painua 8,0 prosenttiin. Ensi vuonna on mahdollista alittaa 8 prosentin raja.

Inflaatio pysynyt yllättävän hitaana

Kuluttajahinnat nousivat vuonna 2005 keskimäärin vain 0,9 prosenttia ja edellisenä vuonna ainoastaan 0,2 prosenttia. Elintarvikkeet kallistuivat viime vuonna 0,3 prosenttia ja asumismenot 2,8 prosenttia. Vaatteiden ja jalkineiden kuluttajahinnat alenivat hieman. Kireän hintakilpailun myötä alkoholijuomien ja tupakan keskihinnat alenivat pari prosenttia, vaikka ne olivat edellisenä vuotena alentuneet jo kymmeneksen..

Kuluvan vuoden tammi-helmikuussa inflaatio oli edelleen alle prosentissa. Elintarvikkeet kallistuivat vain 0,3 prosenttia, mutta asumiskustannukset kohosivat yli 3 prosenttia. Vaatteiden ja jalkineiden keskihinnat ovat jatkaneet alamäkeään. Viestinnän (esim. matkapuhelinsoitot ja laajakaistamaksut) hintataso on tammi-helmikuussa ollut yli 16 prosenttia matalampi kuin vuotta aiemmin, vaikka viime vuonnakin se aleni yli kymmeneksen.

Myöhemmin tänä vuonna inflaatiolukemat kohonnevat jo yli prosentin tahtiin, ja koko vuoden lukemiksi on odotettavissa noin 1,4 prosentin inflaatio. Ilmeisesti vielä ensi vuonnakin inflaatio säilyy alle kahdessa prosentissa.

Vaihtotase ja julkinen sektori jatkavat ylijäämäisinä

Vaihtotaseen ylijäämä kapeni viime vuonna 3,8 miljardiin euroon edellisen vuoden 7,5 miljardista eurosta, kun tuonnin volyyymi kasvoi viennin volyyymia nopeammin ja vaihtosuhdekin heikkeni. Tavaroiden ulkomaankauppa oli 8,0 miljardia ylijäämäinen, mutta palvelujen kaupassa menot olivat 2 miljardia tuloja suuremmat. Tuotannon tekijätulot olivat 0,8 miljardia alijäämäiset, ja ulkomaille maksetut tulonsiirrot ylittivät runsaalla miljardilla Suomen saamat tulonsiirrot. Yhtäjaksoisesti vuodesta 1994 jatkunut vaihtotaseen ylijäämä sulatti ulkomaisen nettovelan kokonaan, ja vuodesta 2003 alkaen Suomi on ollut nettosaaja suhteessa muuhun maailmaan.

Ilmeisesti vaihtotase säilyy muutaman miljardin ylijäämäisenä myös tänä ja ensi vuonna. Ylijäämä suuruus riippuu paljon tulevasta hintakehityksestä viennissä ja tuonnissa.

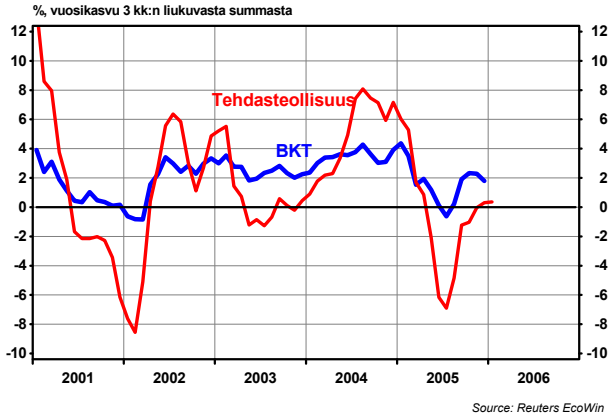
Valtiontalouden kassatulot olivat viime vuoden tammi-marraskuussa 8 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin, vaikka verotulot lisääntyivät vain 3 prosenttia. Samalla kassamenot kasvoivat vain 2 prosenttia, ja tuloylijäämä kohosi edellisen vuoden 2,2 mrd. eurosta 3,2 mrd. euroon. Valtionvelka oli kuluvan vuoden helmikuussa 56 mrd. euroa eli hieman pienempi kuin vuotta aiemmin. Kuluvana vuonna valtion tuloylijäämä kaventunee selvästi, mutta koko julkinen sektori säilyy ylijäämäisenä työeläkesektorin jatkaessa rahoitusylijäämäisenä.

Kotitalouksien velkaantumistaso on kohonnut jokseenkin entisiin ennätyslukemiin vuodelta 1989. Kuitenkin velkoihin liittyvät korot ovat nyt aivan toista luokkaa, ja maksuajat ovat huomattavasti pidentyneet. Täten kotitaloussektorin yleistä velkakriisiä ei ole näköpiirissä.

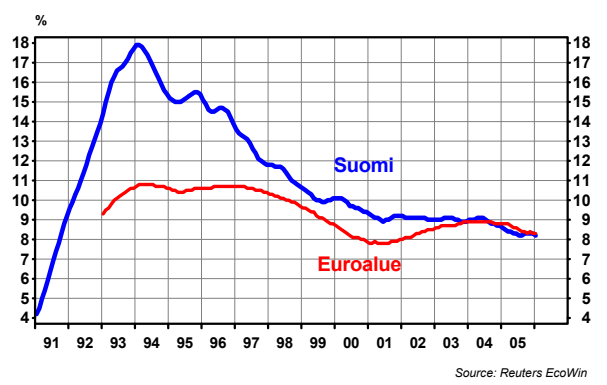
Lauri Uotila

Suomen talous: Kuviot ja taulukot

Tuotannon kasvu

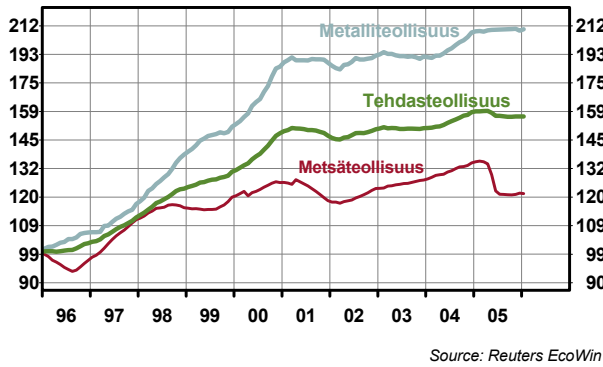

Työttömyysaste

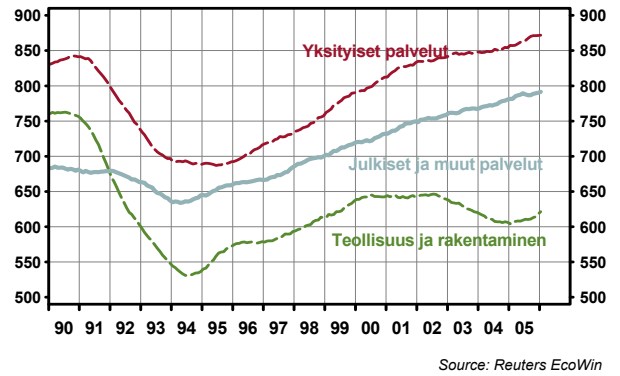
Tehdasteollisuuden tuotanto

Liukuva vuosisumma, 1995=100

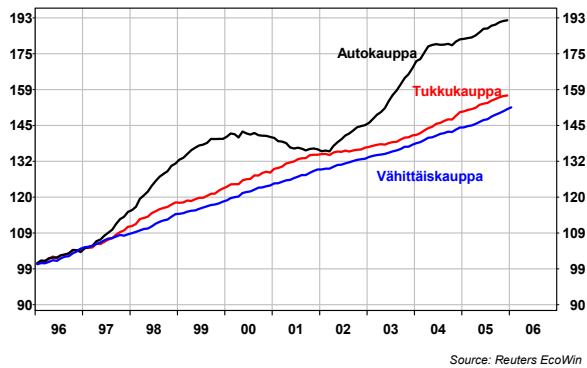
Työlliset

1000 henkeä

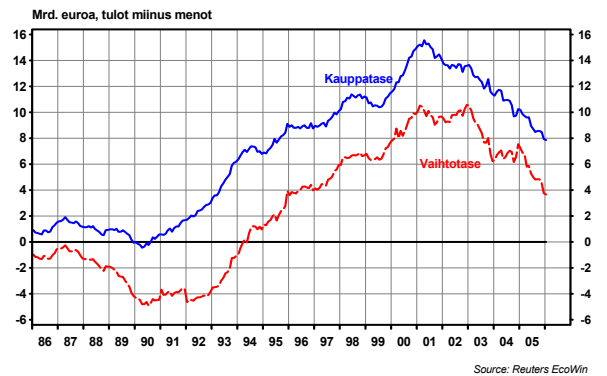
Kaupan myyntivolyymi

Liukuva vuosisumma, 1995=100

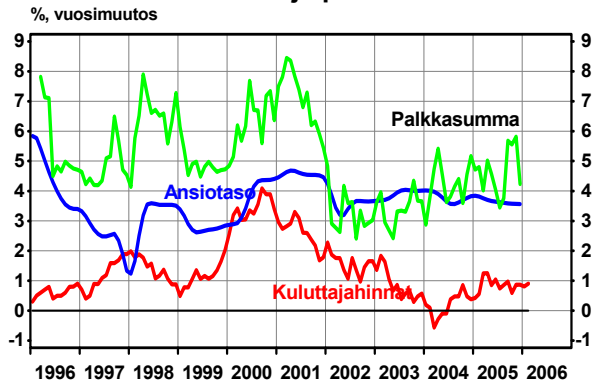

Kauppa- ja vaihtotase

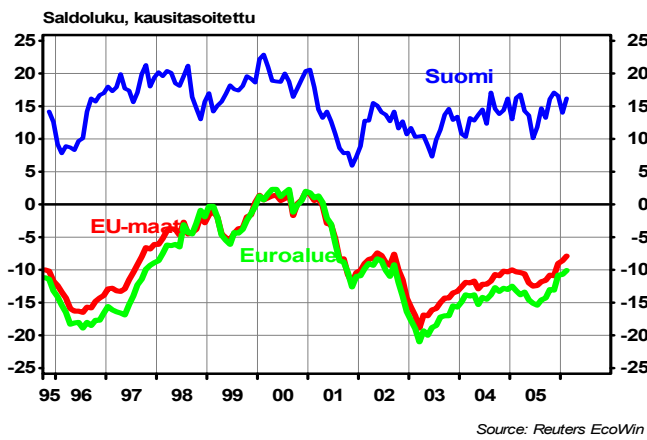
Liukuva vuosisumma, mrd. eur

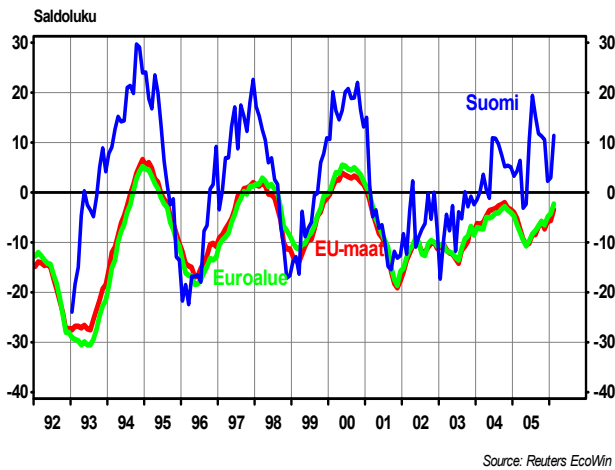
Hinnat ja palkat

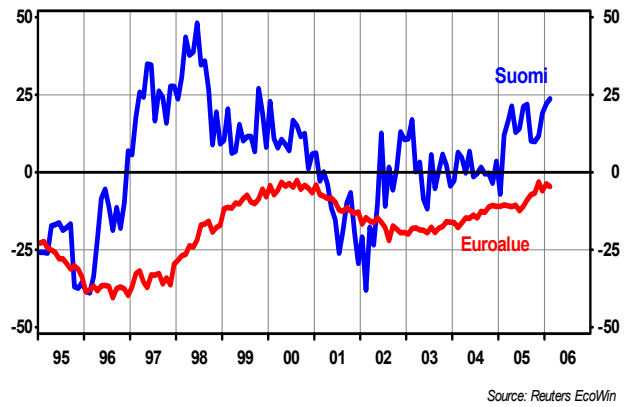
Kuluttajien luottamus

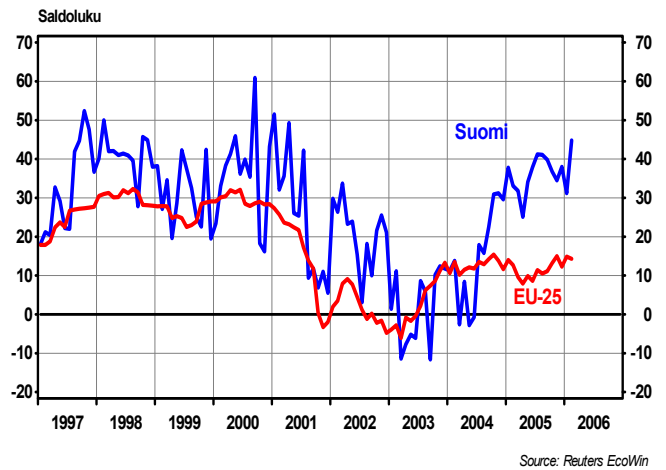
Teollisuuden luottamus

Rakentamisen luottamus

Palveluyritysten luottamus

K Y S Y N N Ä N J A T A R J O N N A N T A S E

M ä ä r ä n m u u t o s , %	2 0 0 4	2 0 0 5	2 0 0 6	2 0 0 7
B k t	3 . 6	2 . 1	3 . 4	2 . 6
T u o n t i	6 . 0	1 0 . 3	4 . 5	3 . 5
V i e n t i	5 . 6	7 . 0	6 . 5	4 . 5
K u l u t u s	2 . 8	2 . 9	2 . 2	1 . 9
-yksityinen	3 . 2	3 . 4	2 . 5	2 . 0
-julkinen	1 . 6	1 . 5	1 . 5	1 . 5
I n v e s t o i n n i t	5 . 0	1 . 7	2 . 5	3 . 0
- yksityiset	5 . 6	3 . 1	3 . 1	3 . 5
- julkiset	2 . 1	- 6 . 2	- 1 . 0	1 . 5
V a r a s t o t *	0 . 3	0 . 2	0 . 0	0 . 0
K o k o n a i s k y s y n t ä	4 . 2	4 . 2	3 . 7	2 . 8
K O T I T A L O U D E T				
R e a a l i n e n o s t o v o i m a	5 . 4	0 . 4	2 . 0	1 . 8
S ä ä s t ä m i s a s t e **	2 . 8	- 0 . 4	1 . 0	1 . 0
T y ö t t ö m y y s a s t e **, %	8 . 8	8 . 4	8 . 0	7 . 7

* m l. tilastovirhe, vaikutus bkt:een, %

** vuosikeskiarvo

Ennusteet: Sampo Pankki Oyj/ Ekonomistit

Sampo Pankki Oyj / Ekonomistit

Lauri Uotila puh. 010 516 0028

TUOTANTO PÄÄTOIMIALOITTAIN

Määrän muutos, %	2004	2005	2006	2007
Alkutuotanto	-1.9	1.6	1.0	1.0
Teollisuus	5.3	-1.9	4.9	3.4
- metsä	6.1	-9.8	6.0	3.0
- metalli	7.8	2.4	5.0	4.0
-- sähkötekhninen	13.3	-2.1	6.0	6.0
Rakentaminen	2.7	5.2	3.0	2.5
Yksityiset palvelut	4.3	3.8	3.2	2.5
Bkt	3.6	2.1	3.4	2.6

KUSTANNUKSET JA HINNAT

Vuosimuutos, %*	2004	2005	2006	2007
Ansiotaso	3.8	3.6	2.9	2.7
Kuluttajahinnat	0.2	0.9	1.4	1.8

ULKOINEN TASAPAINO

Mrd. Eur	2004	2005	2006	2006
Kauppataase	10.2	8.0	8.5	9.5
Vaihtotase	7.5	3.8	4.5	6.0
Vaihtotase / bkt, %	5.0	2.4	2.7	3.5

* vuosikeskiarvo

Ennustevertailuja

ENNUSTEVERTAILUA

	Ennuste vuodelle 2006						Ennuste vuodelle 2007					
	Sampo	VM	ETLA	PTT	PT	SP	Sampo	VM	ETLA	PTT	PT	SP
KYSYNTÄ JA TARJONTA												
Määrän muutos, %												
BKT	3.4	3.7	3.6	3.8	3.9	3.7	2.6	n. 2.5	3.1	2.8
Tuonti	4.5	6.2	6.0	4.0	5.0	6.4	3.5	..	5.2	6.7
Vienti	6.5	7.9	7.0	7.0	6.7	6.8	4.5	..	4.9	5.7
Kulutusmenot	2.2	2.3	2.5	2.2	2.7	2.6	1.9	..	2.5	2.4
- yksityiset	2.5	2.8	2.7	2.4	3.1	3.0	2.0	..	2.6	2.9
- julkiset	1.5	1.0	2.1	1.7	1.8	1.7	1.5	..	2.1	1.3
Kiinteät investoinnit	2.5	4.0	4.5	2.5	3.6	5.9	3.0	..	5.0	4.8
Kokonaiskysyntä	3.7	4.4	4.3	3.8	4.2	4.4	2.8	..	3.7	3.9

TALOUDEN TASAPAINO

Vaihtotase, mrd. Eur	4.5	4.9	::	4.7	5.6	4.3	6.0	..	::	3.7
Kuluttajahinnat, %	1.4	1.1	1.5	1.6	1.2	1.6	1.8	..	1.8	1.8
Ansiotason muutos, %	2.9	2.7	2.8	..	2.6	3.3	2.7	..	2.7	3.4
Työttömyysaste, %	8.0	7.8	8.0	7.7	8.1	8.0	7.7	..	7.7	7.8

Ennustaja:	Julkaistu:	Ennustaja:	Julkaistu:
Sampo Pankki Oyj	Maaliskuussa 2006	Elinkeinoelämän tutkimuslaitos (ETLA)	Joulukuussa 2005
Valtiovarainministeriö (VM)	Maaliskuussa 2006	Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos (PTT)	Syyskuussa 2005
Suomen Pankki (SP)	Syyskuussa 2005	Palkansaajien tutkimuslaitos (PT)	Elokuussa 2005

Tässä katsauksessa on käytetty yleisön saatavilla olevia tietoja.

Keskeiset tilastolähteet ovat: EcoWin, Tilastokeskus, Suomen Pankki ja Tullihallitus.

Tähän raporttiin sisältyvää informaatiota ei tule pitää Sampo Oyj:n ("Sammon") tai sen tytäryritysten suosituksena millekään taloustoimelle.

Tähän dokumenttiin sisältyy informaatiota ja näkemyksiä, jotka Sampo on koonnut ja muodostanut luotettavana pidettävistä lähteistä.

Sampo, Sammon tytäryritykset, johto tai työntekijät eivät vastaa niiden täsmällisyydestä, täydellisyydestä tai oikeellisuudesta.

Kaikkia mielipiteitä tai arvioita, jotka on esitetty tässä raportissa, voidaan muuttaa ilman etukäteisvaroitusta. Raportin lukijan tulisi keskustella sijoitusneuvojan tai muun sopivaksi katsottavan neuvonantajan kanssa ennen ryhtymistään taloustoimiin.

Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat

Lainatessa lähde mainittava

Päätöimittäjä Lauri Uotila
Sampo Pankki Oyj/Ekonomistit
PL 1026, 0075 SAMPO

ISSN 0788-6284